

НАУКАТА В БЪЛГАРИЯ В НАЧАЛОТО НА 21 ВЕК. АНАЛИЗИ Предговор на Председателя на БАН акад. Никола Съботинов

Предложеният аналитичен материал, разработен от учени в БАН, не претендира да обхване всички съвременни проблеми, свързани с развитието на науката в България. До момента обаче в страната не съществува друг пълен анализ на условията, в които се развива българската наука, и на нейното състояние 20 години след големите обществени промени в България.

Това е основната причина, поради която опитите да се създаде национална стратегия за развитие на науката у нас в краткосрочен, средносрочен и дългосрочен аспект не завършиха с успех. Очевидно е, че такава стратегия за бъдещето не би могла да бъде създадена, ако не се основава на реалностите и на състоянието на проблемите, на които сме свидетели в момента. А национална стратегия за развитие на науката е наложително да бъде изработена, особено като се имат предвид присъединяването на България към Европейския съюз и необходимостта националните научни изследвания да се впишат като част от общеевропейското изследователско пространство.

В началото на XXI век е време всички институции, от които зависи развитието на българската наука, да заговорят на един език и да обединят усилия за движение в една посока.

Това е особено важно, като се има предвид, че по почти всички показатели, от които зависи развитието на научната дейност, България заема последните места сред страните - членки на Европейския съюз. В същото време по качество на научните резултати академичната общност у нас е на добро място в Европа. Следователно, ако заложи на научния си потенциал и го използва ефективно, България има шанс да бъде равностоен партньор в европейското семейство.

Представеният анализ включва основните проблеми, които са свързани с развитието на науката: състоянието на научното законодателство; основните институции, извършващи научна дейност; финансирането на изследователската дейност; реалната картина на българската икономика по отношение на нейния иновационен капацитет; човешките и материалните ресурси в науката; подготовката на нови генерации учени. Особено ценно е, че в този материал за пръв път у нас са събрани и анализирани данни за резултатите, които постига националната наука — включително през погледа на международните системи за оценяване, за нейното място в европейското и световното изследователско пространство, както и за връзките ѝ с обществото като цяло.

В резултат на анализа във всеки раздел са обособени основни изводи, които дават добра възможност да се очертаят мерките, необходими за подобряване на ефективността на изследователската дейност и за адекватното ѝ насочване в служба на обществото.

Надявам се, че направеният от Българската академия на науките анализ ще има съществен принос за решаване на проблемите на българската наука.